

EEN DODELIJKE BIECHT

TONI COPPERS

EEN
DODELIJKE
BIECHT

Coauteur
ANNICK LAMBERT

BORGERHOFF
& LAMBERIGTS

Opgedragen aan Griet Vervinckt,
Jenny Vandervoort en
alle andere sterke vrouwen

‘Macht zonder moraal is
per definitie het kwaad.’

— Joost de Vries, *Hogere machten*

‘Geef alsjeblieft mijn complimenten aan de chef,’ zegt een man terwijl Liese Meerhout hem zijn hippe regenjas aanreikt. ‘De zeebaars was superlekker.’

‘Hij staat daar achter de toonbank,’ wijst Liese. ‘Je hebt net bij hem afgerekend.’

‘Is hij je baas?’

‘Mijn vriend. Telt dat ook?’

De man steekt zijn duim omhoog in de richting van Matthias, die vrolijk terugzwaait.

Het is woensdagavond en het kleine restaurant op het Antwerpse Hendrik Conscienceplein zit goed vol: van de elf tafels zijn er acht bezet. Liese helpt een paar avonden per week in Matthias’ restaurant, vooral als de vaste jobstudent niet beschikbaar is. Ze doet het graag; het verzet haar zinnen. Als ze druk bezig is met opdienen of drankjes halen, stopt het eindeloze gepieker over haar toekomst tenminste even.

Een jaar geleden was Liese nog een succesvolle commissaris bij de Moordbrigade. Tot ze op klaarlichte dag op straat werd neergeschoten. Ze overleefde de aanslag ternauwernood, net als de coma waarin ze belandde. Haar revalidatie was zwaar en langdurig.

Sinds een tijdje is ze opnieuw aan de slag bij de recherche, maar veel stelt het niet voor: ze mag alleen kantoorwerk doen, geen wapen dragen en niet deelnemen aan operaties.

Aan de achterste tafel wuift een piekfijn geklede man met een peper-en-zoutkapsel naar haar en maakt met gebaren duidelijk dat hij haar een glas wil aanbieden. De tafel is, zoals vaker, ingenomen door Michel Masson en Nelle Sandberg, de

ouders van Matthias. Hoofdinspecteur Masson is niet alleen Lieses collega bij de recherche, hij is ook haar beste vriend, ondanks het leeftijdsverschil van meer dan twintig jaar.

De meeste klanten willen ongeveer tegelijk vertrekken en er wordt opgewekt door elkaar gepraat terwijl ze aan de toonbank wachten om af te rekenen. Matthias staat achter de kassa, Liese geeft de jassen aan. De smalle ruimte bij de uitgang hangt vol met regenkleren. Het is mei, maar het weer voelt nog allesbehalve lenteachtig aan.

‘Je ziet er opnieuw stralend uit,’ zegt een oudere man als ze hem zijn overjas aanreikt.

Liese kent hem en zijn vrouw; ze komen een paar keer per maand eten en weten van haar pijnlijke strijd van het afgelopen jaar. Wanneer de vrouw dichterbij komt om haar eigen jas aan te nemen, zucht ze en zegt: ‘Mannen. Ze zien niks, maar we kunnen niet zonder. Ik toch niet.’ Ze glimlacht. ‘Lukt het een beetje, meisje? Je hebt pijn, hé? Ik zie het.’

‘Het gaat wel, Heleen, dank je.’

Liese heeft zich die avond al twee keer in de smalle gang bij de toiletten moeten terugtrekken om, met haar ogen dicht, diep in en uit te ademen. De hoofdpijn slaat soms plots toe, zo heftig dat ze flitsen voor haar ogen ziet en zich aan de muur moet vasthouden. Gelukkig duren de aanvallen nooit lang. Haar dokter heeft haar gewaarschuwd: hoofdpijn en migraineaanvallen zullen nog een hele tijd deel uitmaken van haar leven.

Ze is nog lang niet de oude, al probeert ze bij haar oversten bij de politie wel die schijn op te houden. Diep vanbinnen twijfelt ze of ze überhaupt ooit nog de oude zal worden.

Ze denkt nog na over de sombere boodschap van haar huisarts terwijl ze afwezig een stel hun jassen geeft, een man en een vrouw die laat zijn aangekomen en alleen een hoofdrecht hebben besteld.

De man is al door de deur voor ze hem goedenavond kan wensen, maar de vrouw draait zich nog even om en kijkt haar smekend aan.

‘Red mij!’ zegt ze.

Dan is ze verdwenen.

Liese is zo verbouwereerd dat ze even twijfelt of ze het wel goed heeft gehoord.

Ze zei nu echt 'Red mij!'

Ze kijkt om zich heen en merkt dat de vrouw die aan het tafeltje bij de deur zat, ook klaarstaat om te vertrekken. Haar hoofd is naar Liese gekeerd, maar haar ogen staren in het niets. De vrouw heet Claudine Delaere en is blind. Liese en Matthias kennen haar oppervlakkig; ze komt geregeld in het restaurant en meestal maken ze even een praatje.

'Sorry, mevrouw Delaere, ik ben zo terug,' zegt Liese en rent naar buiten.

Op het Hendrik Conscienceplein lopen nog een paar mensen rond, maar het stel is nergens meer te zien.

Als ze weer binnenkomt, staat Claudine nog steeds bij de deur op haar te wachten. Ze is een elegante vrouw van zestig. Haar witte stok hangt losjes in haar rechterhand.

Voor Liese iets kan vragen, zegt Claudine: 'Ik heb het ook gehoord, hoor. Vreemd, hé? Zag ze er bang uit?'

Liese denkt na en zegt: 'Ja, ik vind van wel. Maar het ging allemaal zo snel.'

'Laten we hopen dat ze meteen hulp zoekt, want ik denk dat ze het echt meende.'

Dan neemt ze afscheid en loopt rustig naar buiten.

Als de laatste gasten zijn vertrokken, schuiven Matthias en Liese bij Nelle en Masson aan voor een glas. Het is een vaste gewoonte.

‘Pff,’ zucht Matthias terwijl hij met beide handen over zijn gezicht wrijft, ‘het was werken vanavond. Ik denk dat er geen twee hetzelfde hebben besteld.’

‘Maak je kaart dan wat korter, dat zei ik je al,’ lacht Nelle. ‘Makkelijk, toch?’

Tot enkele jaren geleden kookte Matthias in De Veluwe, Nelles kleine hotel aan de kathedraal. Ondertussen heeft ze het verkocht.

‘Ik heb daarnet iets heel vreemds meegemaakt,’ begint Liese.

Ze vertelt over de vrouw en haar smeebede en kijkt Matthias aan.

‘Ken je dat koppel?’

‘Haar ken ik vaag,’ knikt hij. ‘Ze werkt in een Spaanse koffiebar aan de Kaasrui. Ik loop er soms ’s ochtends langs voor een kopje en een croissant. De man heb ik niet eens opgemerkt. Zij is aan de kassa komen betalen, cash.’

Liese meent iets in zijn blik te zien en reageert meteen.

‘Ik ben niet de enige die het heeft gehoord, mocht je dat denken,’ zegt ze scherp. ‘Claudine Delaere? Die blinde mevrouw die aan het tafeltje bij de uitgang zat? Ze sprak me erover aan toen ze afscheid nam. Ik verbeeld me niets.’

‘Dat beweer ik ook niet, hoor,’ lacht Matthias vriendelijk. Hij ziet er moe uit, zijn warrige blonde haar valt alle kanten op.

Liese ontspant. Ze kijkt Masson aan. ‘Nog iets gebeurd sinds deze middag?’

Ze mag dan alweer twee maanden aan het werk zijn, maar het heeft weinig om het lijf. De CGPP, voluit de Commissie voor Geschiktheid van het Personeel van de Politiediensten, besliste in overleg met de arbeidsgeneesheer – tot Lieses ontzetting – dat ze niet geschikt is voor actieve dienst. Ze mag

slechts halftijds werken, drie uur en 48 minuten per dag om precies te zijn, en overuren of weekendwerk zijn verboden. Zolang ze fysiek en mentaal niet volledig inzetbaar is – dus ook ’s nachts en in de weekends – kan ze niet functioneren als commissaris bij de Antwerpse Moordbrigade.

Liese was er totaal ondersteboven van toen ze het hoorde. Dat is ze nog steeds: ze voelt zich aan de kant gezet, beschadigd. Haar dienstwapen krijgt ze pas terug als ze slaagt voor de schiettesten, maar om die te mogen afleggen, moet ze eerst goedgekeurd worden voor volledige actieve dienst.

Elke middag zet Liese zuchtend haar computer uit en gaat naar huis. Elke avond vecht ze tegen een gevoel van nutteloosheid.

‘We hebben nog een bijkomende getuige gevonden,’ legt Masson uit. ‘Ze heeft alvast een van beide verdachten herkend. We komen er wel.’

Haar vriend en collega Michel Masson brengt verslag uit over het onderzoek naar een roofmoord die hen al een week bezighoudt. Hij is plaatsvervangend commissaris en leidt het team in plaats van Liese.

Sinds hij voor haar invalt, is een bepaalde traagheid uit hem verdwenen. Hij is alerter, ziet er energieker uit.

‘Ik lust wel een biertje,’ zegt Matthias. ‘Nog iemand iets hebben?’

‘Een glas Omer, graag,’ zegt Masson.

Liese kijkt Matthias na terwijl hij naar de toonbank loopt. Hij is bang. Sinds haar bijna-doodervaring wil hij niets meer horen over de recherche. Hij zou niets liever willen dan dat ze een andere baan zoekt, knopen doorhakt, samen met hem een nieuw hoofdstuk begint.

Zijn vader daarentegen denkt er helemaal anders over. Sinds de aanslag op haar leven heeft Masson het niet meer over zijn eventuele pensionering. Hij doet er alles aan om Lieses afwezigheid zo goed mogelijk op te vangen, tot ze – zoals hij

het herhaaldelijk formuleert – ‘fit genoeg is om de schiettesten te doen en daarna opnieuw voltijds aan de slag te gaan als commissaris’. Haar twijfels en angsten over een eventuele terugkeer wuift hij resoluut weg. Tegen zijn natuur in weigert hij ieder doemdenken.

‘Plaatsvervangend,’ broemt hij tegen iedereen die naar zijn nieuwe functie informeert. ‘Bijvoeglijke naamwoorden zijn niet zomaar uitgevonden. Plaatsvervangend commissaris. Ik hou alleen maar haar stoel warm.’

Nelle bevindt zich ergens tussen beide kampen. Ze begrijpt de angsten van haar zoon – ze voelt hetzelfde telkens wanneer haar eigen man naar zijn werk vertrekt – maar ze snapt ook de gedrevenheid en passie die bij het beroep horen.

Het enige waarover ze licht protesteert, is haar gewicht. Sinds Masson er een gewoonte van heeft gemaakt om twee tot drie keer per week bij Matthias te komen eten zodat hij bij Liese verslag kan uitbrengen, zijn zowel zij als Masson al een kilo of twee bijgekomen.

‘Ik had haar meteen moeten achternalopen,’ zegt Liese opeens, een kwartier later.

Matthias snapt niet direct waarover ze het heeft en Masson neemt geconcentreerd een laatste slok Omer. Alleen Nelle heeft het door.

‘Die vrouw, bedoel je? Die om hulp vroeg?’

‘Ja.’

‘Je moet nu ook echt geen werk zóéken, hé,’ zegt Matthias lacherig.

Liese weet dat hij moe is en zonder nadenken reageerde. Ze beheerst zich, maar is boos en teleurgesteld in hem.

’s Nachts ligt ze lange tijd wakker, met een slapende Matthias naast zich. Waarom zou iemand in een restaurant aan een onbekende vragen om haar te redden?

Liese probeert zich in de vrouw te verplaatsen. Wanneer zou zij aan een volslagen vreemde vragen om haar te redden? Toch alleen als er echt iets aan de hand was? In een noodsituatie?

Terwijl ze luistert naar de gedempte geluiden van de nachtelijke stad, vervloekt ze zichzelf dat ze de vrouw niet meteen haar hulp heeft aangeboden.

Op donderdagochtend om halftien zit hoofdredacteur Maya Peeters van *De Morgen* met halfgesloten ogen en dichtgevouwen handen achter haar bureau. Ze lijkt in te dommelen, maar dat is schijn. Mensen die haar kennen, weten dat het juist een teken is dat ze geconcentreerd luistert. Wat haar op deze grijze ochtend aan het Antwerpse Mediaplein wordt verteld, heeft haar volle aandacht.

‘De beschrijvingen zullen echt... onsmakelijk zijn. Het is de bedoeling dat ik het zo geloofwaardig mogelijk breng,’ zegt de man tegenover haar.

Journalist Vincent Laermans werkt al tien jaar voor de krant. Hij excelleert in diepgravende artikels over ophefmakende zaken waar heel Vlaanderen over spreekt. Zolang hij niet over de schreef gaat, mag hij van Peeters zijn gang gaan.

Wat hij nu van plan is, gaat zonder twijfel wél over de schreef. Het is dynamiet. Maar het is ook ongelooflijk relevant én iedereen zal het erover hebben, denkt de hoofdredacteur terwijl ze haar journalist aankijkt. Als ze heel eerlijk is, weet ze nooit wat ze het belangrijkste vindt.

‘En je wilt dit vandaag doen?’

‘Yep.’

Maya Peeters knikt en steekt een beringde vinger in de lucht.

‘Oké,’ zegt ze. ‘Maar ik moet alles zien. Je documenten, je kladjes, de hele zoi.’

‘Ik zal op het moment zelf natuurlijk niets noteren,’ antwoordt Laermans. Zijn lichaam ontspant zichtbaar nu hij haar zegen heeft gekregen. ‘Het wordt een opname, remember?’

‘Dan wil ik die vooraf horen,’ zegt de hoofdredacteur. ‘Elk woord ervan, van begin tot einde.’

*

Enkele kilometers verderop, in een hoog kantoorgebouw aan de Noordersingel, huist de federale gerechtelijke politie van Antwerpen. Het is het zenuwcentrum van de recheteteams van alle afdelingen en al jaren Lieses werkplek. Ze heeft er ook al jaren een gloeiende hekel aan: aan de zielloze buurt vol kantoren en invalswegen en aan het gebouw zelf.

‘En hoe gaat het met je?’ vraagt hoofdcommissaris Frank Torfs.

Het kantoor van Lieses chef is ruim en licht, en op zijn bleke designbureau ligt geen papiertje te veel. Torfs leidt met een rustige, bijna amicale autoriteit de verschillende afdelingen bij de federale recherche, zoals Drugs, Mensenhandel, Terrorisme en de afdeling Agressie, waar ook het Moordteam van Liese onder valt.

‘Niet beter of slechter dan twee dagen geleden, Frank,’ zegt ze. ‘Toen stelde je me dezelfde vraag, weet je nog?’

De hoofdcommissaris is een gespierde zestiger met grijs, stug borstelhaar. Hij heeft een boontje voor Liese, maar dat wil niet zeggen dat hij niet streng kan zijn als het nodig is.

‘Nog enkele weken,’ pleit hij, ‘dan kun je naar de herkeuring. Je krijgt opnieuw de volle honderd procent, daar twijfel ik niet aan. Dan je schiettesten, en je wapen en hupsakee, je bent weer helemaal terug. Jij kunt dat.’

Liese knikt alleen maar. Ze heeft oogmigraine, de zoveelste. Het begint met flikkerende randen rond haar ogen, gevolgd door troebel zicht, alsof ze in een stroboscoop kijkt. Meteen daarna komt de hoofdpijn. Het enige wat helpt, is water drinken en een tijdlang haar ogen sluiten.

Als ze uit Torfs’ kantoor komt, loopt ze naar de zithoek met automaten in de hoek van de verdieping. Ze neemt een flesje water en laat zich op een van de harde stoelen vallen.

De herkeuring, denkt ze.

Wat haar chef in zijn enthousiasme niet heeft gezegd, is dat er maar één herkeuring is. Als ze opnieuw ongeschikt wordt bevonden voor actieve dienst, kan de Commissie een definitief besluit nemen: veroordeeld tot bureauwerk of, in het ergste geval, deeltijds of volledig medisch pensioen.

Haar revalidatie na de coma was een pijnlijk proces. Een parcours van vallen en opstaan, van hoop en ontgoocheling, en Liese is allesbehalve zeker dat ze het zal halen. Naast migraine en duizelingen laat haar geheugen haar soms in de steek. In de weken en maanden na haar ontwaken uit de coma had ze af en toe een delirium, een moment van geestverwarring waarbij ze niet wist waar ze was. Soms was ze ervan overtuigd dat ze zich op een andere plek bevond.

Het afgelopen halfjaar heeft ze geen enkel incident meer gehad, maar vorige week was het er opnieuw. Ze was een halfuur weg uit haar flat aan de GoedeHoopstraat en wist daarna niets meer. Later bleek dat ze in de krantenwinkel wat verderop was binnengestapt. Volgens de dokter is stress de oorzaak: haar angst en tegelijkertijd haar wil en overtuiging om terug aan de slag te gaan als commissaris bij Moord.

Zowel Matthias als haar beste vriendin Maite, chef van de CSI, dringen er bij haar op aan om goed na te denken: is dit niet hét moment om haar leven radicaal om te gooien? Om aan haar gezondheid te denken en een minder stressvolle baan te kiezen?

‘Ik heb een fán-tás-tisch bureaulampje gevonden op een vintage site voor 25 euro. Je móét het zien, Liese, je gaat het zó willen pikken.’

‘Goeiemorgen, Daphne.’